

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI**

QARSHI MUHANDISLIK-IQTISODIYOT INSTITUTI

Ro'yxatga olindi:

№ 25

2022-yil "28" 06

**MAXSUS FANLARNI O'QITISH METODOLOGIYASI
fanining**

SILLABUSI

Bilim sohasi: 720 000 – Ishlab chiqarish - texnik soha

Ta'lif sohasi: 710 000 – Muhandislik ishi

Ta'lif yo'nalishlari: 70711001- Muqobil energiya manbalari
(turlari bo'yicha)

Qarshi-2022

Fan (modul) kodi MFO'M1204	O'quv yili 2022-2023	Semestr 2	ECTS krediti 4
Fan (modul) turi Majburiy fanlari	Ta'lif tili o'zbek		Haftalik dars soati 4
1	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lif
	Maxsus fanlarni o'qitish metodologiyasi	60	60
1.1	Fakultet	Energetika	
1.2	Kafedra nomi	Muqobil energiya manbalari	
1.3	O'qituvchilar	F.I.Sh.	Telefon nomeri
1.4	Ma'ruzachi	Aliyarova Lola Abdijabborovna	+998 90-722- 73-37
1.5	Amaliy mashg'ulot	Aliyarova Lola Abdijabborovna	+998 99-663- 89-60
	2.Fanning mazmuni		
	2.1 Fanni o'qitish masadi va vazifalari		
	<p>Fanni o'qitishdan maqsad - yetuk kadrlarni taylorlash maqsadida pedagoglarga o'quv jarayonini samarali tashkil etish, mahsus fanlarni o'qitishda qo'llaniladigan turli an'anaviy va interfaol usullar va ularni dars jarayonida qo'llash yo'llarini o'rgatish hamda yangi usullarni yaratish bo'yicha ko'nikma va malakasini shakillantirishdir.</p> <p>Fanning vazifasi- magistratura talabalarini mahsus fanlarni o'qitish metodikasi sohasi bo'yicha ilmiy-tadqiqot, ilmiy – pedagogik va amaliy ishlab-chqarish faoliyatiga taylorlashdan iborat.</p>		
	2.2 Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari).		
	Fan tarkibiy mavzulari:		
2	T/r	Mavzu	soat
	II-semestr		
	1.	1-Mavzu: Kirish. Maxsus fanlarni o'qitish metodologiyasining predmeti, maqsadi va vazifalari	2
	2.	2-Mavzu: Maxsus fanlarni o'qitish qonuniyatları va tamoyillari	2
	3.	3-Mavzu: Maxsus fanlarni o'qitishning o'quv-me'yoriy xujjatlari va metodik ishlari, ularni rejalashtirish, tashkil etish va tayyorlash metodikasi	2
	4.	4-Mavzu: Maxsus fanlarni o'qitish shakllarining umumiy tavsifi	2
	5.	5-Mavzu: Maxsus fanlarni o'qitishda ko'rgazmali vositalarni tayyorlash metodikasi	2
	6.	6-Mavzu: Mustaqil faoliyat va uni tashkil etish metodikasi. Maxsus fanlardan kurs ishi (loyihasi) ni va keyslarni tayyorlash metodikasi.	2
	7.	7-Mavzu: Maxsus fanlarni o'qitishda muammoli va interfaol metodlar	2
	8.	8-Mavzu: Maxsus fanlarni o'qitish jarayonida talabalarning bilim, ko'nikma va malakalarini baholash	2

	9. 9-Mavzu: Maxsus fanlarni o'qitish jarayonida pedagogik texnologiyalardan foydalanish.	2
	10. 10-Mavzu: Maxsus fanlarni o'qitish jarayonida modulli yondashuv. Masofaviy ta'lism.	2
	11. 11-Mavzu: Mutaxassislik fanlaridan muammoli darslarni tashkil etish va o'tkazish.	2
	12. 12-Mavzu: Maxsus fanlarni o'qitish jarayonida kredit-modul tizimini tashkil etish	2
	13. 13-Mavzu: Maxsus fanlarni o'qitish jarayonida kredit-modul tizimini monitoring qilish	2
	14. 14-Mavzu: Maxsus fanlarni o'qitishda interfaol metodlardan foydalanish	2
	15. 15-Mavzu: Maxsus fanlarni o'qitishda axborot va pedagogik texnologiyalar uyg'unligini ta'minlash	
	Jami	30

2.3. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

T/r	Mavzu	soat
II-semestr		
1.	Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi fanining predmeti, maqsadi, vazifalari; maxsus fanlar va ularning o'ziga hosliklari, mahsus fanlarni o'qitish jarayoni yahlit tizim sifatida; mahsus fanlarni o'qitish qonuniyatlari va tamoyillari.	2
2.	O'qituvchisining o'quv meyoriy xujjatlari va metodik ishlari, ularni rejalashtirish, tashkil etish va taylorlash metodikasi.	2
3.	Maxsus fanlarni o'qitish mazmuni; maxsus fanlarni o'qitish mazmunini belgilab beruvchi meyoriy xujjatlar, maxsus fanlarni o'qitish metod va vositalari.	2
4.	Maxsus fanlarni o'qitish shakllarining umumiy tavsifi, ma'ruza turlari va ularga quyladigan talablar	2
5.	Seminar va amaliy mashg'ulotlarini tashkil etish va o'tkazish metodikasi.	2
6.	Mustaqil ta'lim va uni tashkil etish metodikasi; mahsus fanlardan kurs ishi (loyihasi) ni taylorlash metodikasi.	2
7.	Maxsus fanlardan o'quv amaliyotini tashkil etish va o'tkazish.	2
8.	Maxsus fanlarni o'qitish jarayonida talabalarning bilim, ko'nikma va malakalarini baholashning reyting tizimi.	2
9.	Dars tahlili va uning metodikasi	2
10.	Masofaviy ta'lim asosidagi o'qitishning afzallik va kamchiliklari	2
11.	Pedagoglarni talabalar bilan muloqot ko'nikmasi	2
12.	Mahsus fanlarni o'qitish jarayonida kredit-modul tizimini tashkil etish	2
13.	Mahsus fanlarni o'qitish jarayonida kredit-modul tizimini monitoring qilish	2
14.	Mahsus fanlarni o'qitish jarayonida axborot texnologiyalaridan foydalanish.	2

	15. Mahsus fanlarni o‘qitish jarayonida pedagogik texnologiyalardan foydalanish	2
	Jami	30 soat

Amaliy mashg‘ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o‘qituvchi tomonidan o‘tkazilishi zarur. Mashg‘ulotlar faol va interaktiv usullar yordamida o‘tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo‘llanilishi maqsadga muvofiq.

2.4 Laboratoriya ishlari bo‘yicha ko‘rsatma va tavsiyalar.
Laboratoriya mashg‘ulotlari rejalashtirilmagan.

2.5 Kurs ishi (loyihasi) bo‘yicha ko‘rsatma va tavsiyalar.
Kurs ishi (loyihasi) rejalashtirilmagan.

2.6 Mustaqil ta’lim va mustaqil ishlar.

t/r	Mavzu	soat
1.	Maxsus fanlarni o‘qitishqonuniyatlari va tamoyillari.	5
2.	Maxsus fan o‘qituvchisining o‘quv meyoriy xujjatlari, o‘quv- uslubiy majmualar	5
3.	Maxsus fanlardan meyoriyxujjatlar	5
4.	Ma‘ruza, seminar, amaliymashg‘ulotlarining tehnologik modeli va haritalari	5
5.	Mustaqil ta’lim uchun vazifalar tuzish, kurs ishi(loyihasi) mavzularining mazmuni va ro‘yhati	5
6.	O‘quv amaliyoti davridagima‘naviy-ma‘rifiy ishlar	5
7.	Baholash turlari	5
8.	Axborot va pedagogic texnologiyalarining ahamiyati	5
9.	Fanlarni o‘qitishda pedagogik texnologiyalardan foydalanish yo‘llari	5
10.	Innovatsion texnologiya asosida turli shakldagi o‘quv jarayonini tashkil etish.	5
11.	Maxsus fanlarni o‘qitishninig maqsadlari (aniq, yo‘naltiruvchi va umumiy)	5
12.	Maxsus fanlarni o‘qitishda texnologik xaritalarni tuzish va unda ta’lim texnologiyalarini inobatga olish.	5
	Jami	60

	3. Fan o‘qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar).
3.	<p>3.1. Fanni o‘zlashtirish natijasida talaba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • maxsus fanlarni o‘qitish metodologiyasi, maqsad va vazifalari haqida tasavvurga ega bo‘lishi; • maxsus fanlarni o‘qitishda o‘quv-me’yoriy xujjatlari va ularni rejalashtirishda talablarni bilim va ko‘nikmalarga ega bo‘lishi; • dars o’tishda mavjud muammolarni o‘rganib, tahlil qilish va mavjud muammolar bo‘yicha dastlabki yechimlar qabul qilish malakasiga ega bo‘lishi kerak
4	<p>4. Ta’lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma’ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol javoblar);

	<ul style="list-style-type: none"> • guruhlarda ishslash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo‘lib ishslash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	<p>5. Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to‘la o‘zlashtirib, tahlil natijalarini to‘g‘ri aks ettira olish, o‘rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo‘yicha yozma ishni topshirish.</p>
6.	<p>6. Adabiyotlar.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “O‘zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo‘yicha Harakatlar strategiyasi to‘g‘risida”gi Farmoni.- Toshkent, 2017 y, 16-fevral 2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “O‘zbekiston Respublikasi oliy ta’lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish Konsepsiysi” PF-5847-son sonli Farmoni.8 oktyabr, 2019 y. 3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Oliy ta’lim tizimini yanada takomillashtirishga oid chora–tadbirlar to‘g‘risida”gi PQ-2909 qarori.-Toshkent, 2017 y, 20-aprel. 4. Oliy ta’lim. Me’yoriy – huquqiy va uslubiy xujjatlar to’plami. Toshkent, “Istiqlol”, 2013. 5. Mavlonova R., To’raeva O., Holiqberdiev K. Pedagogika.- Toshkent: “O’qituvchi”, 2001. 6. Azizzxo’jaeva N.N. Pedagogik texnologiya va pedagogik mahorat.- Toshkent: TDPU, 2003. 7. Xodjabaev A.R., Xusanov I. Kasb ta’limi metodologiyasi. O’quv qo’llanma. – Toshkent, “Aloqachi” , 2007. 8. Tojiboeva D., Yo’ldoshev A. Mutaxassislik fanlarini o’qitish metodikasi. Darslik. – Toshkent, “Aloqachi”, 2009. 9. Sharipov SH.S., Vorobev N.A., Muslimov N.A., Ismoilova M. Kasbiy ta’lim pedagogikasi.- Toshkent, TDPU, 2005. 10. Olimov T., Abduquddusov O., Uzoqova L.P., Axmedjonov M., Jalolova D. Kasb ta’limi uslubiyati.- Toshkent, “Iqtisod–moliya”, 2006. <p>Qo‘sishimcha adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nishonov A., Haydarov V. va boshqalar. Baholash metodlari. Toshkent, “Osiyo tarqqiyot banki”, 2003.- 2. Abdurahmonov Sh. Interfaol ta’lim strategiyalarini loyihalash va amalga oshirishda qo’llaniluvchi didaktik usul va vositalar. Ilmiy-ulubiy ishlan-ma. – Namangan, NamMPI, 2012. – 50 b. 3. Muslimov N.A., Usmonboyeva M.H., Sayfurov D.M. To‘rayev A.B. Innovatsion ta’lim texnologiyalari. T.: “Sano standart”, 2015. – 150 b. 4. Ishmuxamedov S.R., Abduqodirov A., Pardayev A. Ta’limda innovatsion texnologiyalar. Toshkent, 2008.- 5. Скакун В.А. Организация и методика производственного обучения. Учебное пособие.- Москва, ФОРУМ-ИНФРА, 2007.-178 с. 6. Осипова И.В., Тарасюк О.В., Осколова М.В., Локтина В.С. Методика профессионального обучения. Учебное пособие для ВУЗов. Екатеринбург,Изд-во РГППУ, 2010.- 147 с. 7. Эрганова Н.Е. Методика профессионального обучениуа. Учебное пособие длуа студентов высших учебных заведений. – М. Изд. ТСентр “Академиуа”, 2008. - 160 с.

	Интернет сайtlари
	<ol style="list-style-type: none"> 1. www.gov.uz – O‘zbekiston Respublikasi xukumat portali. 2. www.lex.uz - O‘zbekiston Respublikasi Konun xujjatlari ma’lumotlari milliy bazasi 3. www.Ziyonet.uz 4. www.metod.ru 5. www.pedagog.ru 6. ttp:www.edu.ru
7	Fan dasturi Qarshi muhandislik-iqtisodiyot instituti Kengashining 2022-yil «____» ____ dagi №____ sonli qarori bilan tasdiqlangan fan dasturi asosida tuzilgan. Fan yuzasidan tuzilgan dastur «Muqobil energiya manbalari» kafedrasining 2022-yil ____ dagi №____ -sonli, “Energetika” fakulteti uslubiy komissiyasining 2022-yil ____ dagi №____ - sonli hamda institut Uslubiy Kengashi 2022-yil ____ dagi №____ -sonli yig‘ilishlarida ko‘rib chiqilgan.
8	Fan/modul uchun ma’sul: <i>L.A. Aliyarova - “Muqobil energiya manbalari” kafedrasi dotsent v.b.</i>
10	Taqrizchilar: Vardyashvili A.A. –QarDU “Muqobil va qayta tiklanuvchi energiya manbalari” kafedrasi mudiri, t.f.n. Uzoqov G‘.N. – QarMII “Muqobil energiya manbalari” kafedrasi professori, t.f.d.

